

Реформа адміністративно-територіального устрою: модель для Львівської області

19 травня 2015 р. у рамках ІХ Всеукраїнського фестивалю науки в Інституті регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України відбувся круглий стіл на тему: «Реформа адміністративно-територіального устрою: модель для Львівської області».

Участь у засіданні круглого столу взяли голова Львівської обласної державної адміністрації О. Синютка, голова Львівської обласної ради П. Колодій, голова бюджетної комісії Львівської облради Я. Качмарик, представники Офісу реформ у Львівській області, представники місцевих органів влади, громадські активісти, провідні науковці та фахівці з питань регіонального розвитку.

Відкрив засідання круглого столу директор Інституту регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України, доктор економічних наук, професор В. Кравців. Він зазначив, що інститутом було обґрунтовано власне комплексне бачення моделі адміністративно-територіального устрою Львівської області, розробка якої була здійснена згідно як положень Методики формування спроможних територіальних громад, затвердженої Кабінетом Міністрів України, так і на засадах, розроблених в інституті та запропонованих як альтернативний варіант «Методичних рекомендацій з моделювання територіальних громад базового рівня (міських, селищних, сільських)».

З вітальними словами виступили голова Львівської обласної державної адміністрації О. Синютка та голова Львівської обласної ради П. Колодій, які наголосили на важливості широкого суспільного обговорення реформи місцевого самоврядування в Україні.

Нову модель адміністративно-територіального устрою Львівської області представив кандидат економічних наук П. Жук. У своєму виступі він висвітлив застосовані методичні підходи до формування моделі територіальних громад з метою створення адміністративно-територіальних одиниць базового рівня Львівської області, які б за своїми ресурсними можливостями забезпечували необхідні населенню доступні та якісні публічні послуги, створювали умови для реального вирішення територіальними громадами питань місцевого значення. Окрему увагу доповідач зосередив на деяких проблемних питаннях, а саме: необхідності врахування центрів та зон економічної активності при формуванні територіальних громад; недоцільності надмірного укрупнення територіальних громад й, водночас, недопустимості збереження наявного подрібнення й фінансової неспроможності діючих адміністративно-територіальних одиниць базового рівня, насамперед сільських і селищних рад; необхідності врахування регіональної специфіки при формуванні громад, включаючи особливості регіональних систем розселення; очікувано низькій результативності процесу добровільного об'єднання громад; законодавчій

неврегульованості розподілу компетенцій у новій системі адміністративно-територіальних одиниць; невизначеності багатьох питань щодо керівних органів територіальних громад й порядку їх обрання; можливих наслідках недиференційованого з урахуванням специфіки територій підходу до надання медичних та освітніх субвенцій, дотацій бюджетного вирівнювання тощо. Також доповідачем було запропоновано внести необхідні зміни до діючої методики формування територіальних громад й прискорення процесів конституційного та законодавчого забезпечення адміністративно-територіальної реформи в Україні.

Доповідь заступника директора Інституту регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України доктора економічних наук, професора І. Сторонянської була присвячена питанням фінансової спроможності територіальних громад Львівської області в умовах реалізації адміністративно-територіальної реформи. І. Сторонянська висвітлила основні проблеми, з якими стикнулися місцеві бюджети з початку 2015 р. у – від часу імплементації новацій бюджетного й податкового законодавства, спрямованих на фінансову децентралізацію, а також визначила потенційні зміни у доходній та видатковій частинах територіальних громад за умови їх об'єднання відповідно до перспективного плану. Особливу увагу доповідачка зосередила на результатах перспективної оцінки податкових доходів об'єднаних територіальних громад Львівщини в розрізі окремих районів. У доповіді наголошувалося також на необхідності подальшого вдосконалення бюджетного та податкового законодавства щодо фінансування територіальних одиниць.

Виголошені доповіді викликали активну дискусію серед учасників круглого столу. В обговоренні доповідей, зокрема, взяли участь: міський голова м. Борислава В. Фірман; доктор економічних наук, професор О. Сушинський (Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України); доктор економічних наук, професор У. Садова (Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України); голова бюджетної комісії Львівської обласної ради Я. Качмарик; представник Офісу реформ у Львівській області А. Фітьо; доктор економічних наук, професор С. Писаренко (Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України); начальник архітектурно-планувальної майстерні Державного інституту проектування міст «Містопроект» В. Дубина та ін.

Голова Західного наукового центру НАН України та МОН України академік НАН України З. Назарчук висловив думку щодо необхідності широкого висвітлення доробок колективу інституту у сфері реформи адміністративно-територіального устрою, зокрема заслухати результати представлених на круглому столі розробок колективу інституту на виїзному

засіданні Західного наукового центру НАН України та МОН України із залученням членів Відділення економіки НАН України.

Закриваючи засідання круглого столу, директор Інституту регіональних досліджень ім. М. І. Долішнього НАН України В. Кравців висловив сподівання на подальшу співпрацю з органами місцевої влади, громадськими активістами, представниками наукових кіл, фахівцями-практиками в галузі реформування місцевого самоврядування в Україні (***Круглий стіл на тему «Реформа адміністративно-територіального устрою: модель для Львівської області» // Національна академія наук України (<http://goo.gl/YZuNMu>). – 2015. – 22.05).***